SEMANARIO
O LAVRADOR
Caixa Postal — 666
Curitiba — Paraná — Brasil

Redação e Administração:
Rua Augusto Stellfeld 799

Diretor e Proprietario:
Nicolau Woytowetch

O LAVRADOR
ХЛІБОРОБ

— ТИЖНЕВИК —

ПЕРЕДПЛАТА:

Річно: кр. 60.00
Піврічно: „ 35.00
Для Арґентіни: 25 песів.
Інші краї: 4 ам. доляри.
Поодиноке число: кр. 2,00

Ціна оголошень
після умови.

Ч. 29 (1084) КУРІТІБА, 19. вересня, 1953 РІК ВИДАННЯ XXX

В єдності— непереможна сила

Перш за все згадаємо такий давній український переказ:

„Відчуваючи близьку смерть, старий батько покликав усіх своїх синів. Кожному з них він дав по соломинці і загадав переламати їх. Дужі руки молодих хлопців ураз знівечили ті соломинки. Тоді батько взяв туго сплетеного солом'яного віника і загадав синам зламати його теж. Скільки не напинався кожний з них зробити це, але нічого не вийшло. Віник залишився віником. Тоді батько й каже:

—Бачите, сини мої, слабенькі соломинки поодинці знищити пустяшна справа, а коли ті ж соломинки зібрані до купи—з ними нічого не вдієш. Тому, по моїй смерті тримайтесь і ви спільного гурту, тоді вас ніхто не переможе".

З давньої нашої історії відомо, як великий український князь, Ярослав Мудрий, заповів синам своїм жити в постійній згоді, не сваритися між собою, спільно дбати за розвиток держави від чого могутність Батьківщини ніколи не буде захитаною.

Дуже багато у нас правдивого й гарного говорилося та говориться про непереможну силу єдности, про кончу потребу застосування її, однак, на жаль, чудесні слова здебільшого залишаються лише словами. Далеко не завжди ми практично здійснюємо те, про що здатні без кінця оповідати, і, що, безумовно, пішло б нам усім на користь. Через брак єдности ми втратили надзвичайно багато. Поразка гетьмана Дорошенка, Полтавська трагедія, незадовільний вислід Визвольних Змагань— взагалі тяжко перелічити наші невдачі протягом не так то й довгого історичного відрізку часу. А причина тих фатальних невдач захована саме у відсутності єдности, як серед попередніх поколінь, так і нашого теперішнього.

Зокрема вже багато років доводиться спостерігати виняткову зрізничкованість у середовищі української еміграції. Поділ тут пішов геть чисто всіма напрямками. Відворотньо дається в знаки безперервне вирування партійної, релігійної, регіональної і якої тільки завгодно боротьби. Недарма існує сумний дотеп, що там де зійдуться тільки два українські емігранти, вже маємо в наявності три партії, щонайменше дві церковні приналежності та кілька тереневих походжень.

Серед інших культурних народів теж існують різні партії, віровизнання і, ясна річ, різні місцевості уродин. Але всі ці ознаки не призводять людей до ворогування між собою, до обопільного поборення. Є загальнонаціональні інтереси.—в ім'я їх всі намагаються діяти однаково активно, чесно, свідомо і обов'язково спільними силами.

Отже, головним критерієм, головним вихідним пунктом і головною домінантною настановою в цілому для кожного суспільства —є загальнонаціональний патріотизм. Коли всі діють в інтересах нації, тоді всілякого гатунку різниці не відбиваються болюче на цілому суспільстві, а навпаки, разом, з'єднаними зусиллями та енергією, зміцнюють і скріплюють його, забезпечують йому всепремагаючий гін вперед до дедалі то більших успіхів.

За теперішнього вирішального моменту в історії українського народу, перед його численною еміграцією постали величезної ваги завдання. Перебуваючи в умовах вільного демократичного світу еміграція має цілковиту змогу правдиво висвітлити й спопуляризувати перед цим світом українську проблему, від правильного вирішення якої залежить міжнародня рівновага. Еміграція має цілковиту змогу плекати та розвивати справжню українську науку, культуру, мистецтво взагалі всі духові ділянки людського буття, чого зараз не робиться на уярмленій Батьківщині. Еміграція має цілковиту змогу встановити найтісніший контакт з громадянами різних країн, що є українського походження, а відтак здобути найширшу підтримку українській визвольній справі в різних народів, зокрема в їхніх провідних верствах. Нарешті, зближується час, коли багатьом емігрантам доведеться особисто піднести меча в боротьбі за волю України.

В світлі цих виняткова важливих завдань конче потрібно досягти справжньої практичної, а не тільки на словах, єдности української еміграції. Саме в єдності, підкреслюємо, полягає непереможна сила, саме єдність забезпечує цілковитий успіх здійсненню віками вимріяних українським народом ідеалів.

Для здобуття такої єдности на політичному форумі багато попрацювали і продовжують, засукавши рукави, працювати й досі окремі провідні українські організації на вигнанні. Завдяки їхній праці було створено УНРаду. Не зважаючи на величезні труднощі та на підмінування з різних боків, провадиться дальша уперта праця в ділянці консолідації на політичному відтинкові, без чого

(Закінчення на 2 стор.)

ВІСТІ З БРАЗІЛІЇ

* Губернатор штату Парани, д-р Муньоз да Роша, відвідав Ріо де Жанейро, де був прийнятий президентом республіки Жетуліо Варґасом. Губернатор поінформував президента про господарський стан штату, зокрема про стан кавових плянтацій та офіційно запросив президента на святкування 100-річчя Парани. Одночасно губернатор відбув конференцію з міністром фінансів, Освальдо Аранья

* В кінці цього місяця до Бразілії приїздить президент Гватемали. Це другий президент, який протягом короткого часу відвідує Бразілію.

* В Курітібі відбувається з'їзд журналістів Бразілії.

* В зв'язку з 100-річчям Парани в Курітібі в днях 20—26 вересня відбудеться 2-й філософічний конгрес.

* 7-го вересня є день проголошення незалежности Бразілії. З цієї нагоди по всіх містах відбулися військові паради. В Ріо у параді взяло участь 30.000 вояків разом з моторизованими та танковими частинами. Над містом пролітали ескадрилі військових літаків, серед яких були і ракетові.

* За пропозицією губернатора Парани, Муньоз да Роша, в Понта Ґросса з 1-го січня 1954 року почнуть будувати великий навчальний заклад, який матиме 24 учбові залі, 2 спеціяльні залі для лябораторної практики, бібліотеку, музей, медичний кабінет, спортову та театральну залю, а також приміщення для професорів та адміністрації.

* В наступному місяці до Бразілії прибуде з Японії 42 військових сиріт віком 15—18 років, яких утримуватиме багатий фазендейро, п. Матсутаба Ятсутаро.

* Над Параною пройшла велика буря—тайфун, яка пошкодила електромережу та талеграф. Тайфун був такої сили, що повиривав дерева з корінням, а також поламав залізні стовпи з дротами високої напруги. Курітіба цілу добу (15—16 вересня) була без електрики та води.

КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ— 30 РОКІВ

Цього року припадає тридцятилітній ювілей з дня заснування української капелі бандуристів. Тепер вона перебуває в США.

Давніше в капелі заіснували різні непорозуміння, що фактично поділили її на дві частини: одна працювала під проводом Григорія Китастого, друга—під проводом Володимира Божика.

Та заходами окремих свідомих українців на терені США і самих бандуристів уже пощастило зліквідувати прикрі давнішні розбіжності. Сьогодні, в свій ювілейний рік, українська капеля бандуристів знову виступає об'єднано. На чолі її, як колись у Европі, бачимо обох заслужених диригентів: Григорія Китастого і Володимира Божика. Об'єднана українська капеля бандуристів незабаром виступить по найбільших осередках скупчення українських поселенців США і Канади.

СИН СТАЛІНА НА КОЛИМІ ?

16 вересня до Парижу прибув з Москви один визначний чужоземний дипломат, який заявив журналістам, що він має вірогідні відомості про заслання сина померлого Сталіна, генерал-лейтенанта авіяції Василя Сталіна—на Колиму.

Як відомо, генерал Василь Сталін командував московською авіяційною округою. Однак, на останньому авіяційному параді в Москві його вже не було ні на урядових трибунах, ні на командантських пунктах. Парадом керували інші особи.

Дипломат також підкреслив, що син Сталіна і Маленков дуже ворогували між собою і між ними часто доходило до голосних сварок. Навпаки, з недавно скинутим міністром внутрішніх справ СССР, Лаврентієм Берією, він вів велику дружбу.

В армії, особливо у вищому її складі, сина Сталіна всі ненавиділи. Користуючись ім'ям свого батька—нічим необмеженого диктатора СССР, він часто брутально поводився з генералами і навіть маршалами. Зокрема, зазначає дипломат, син Сталіна колись виняткова зухвало образив маршала Жукова, якого Маленков витягнув тепер на посаду заступника військового міністра.

На холодній Колимі, крім Сталінового виродка, вистачить ще досить місця для всіх кремлівських диктаторів.

ПОМЕР Проф. Н. ГРИГОРІЇВ

Н. Йорк. В середу 5-го серпня пополудні, помер в одному з місцевих шпиталів керівник Українського Відділу „Голосу Америки" проф. Никифор Яковлевич Григоріїв, бувший член Української Центральної Ради, б. міністр освіти УНР, професор Українського Соціологічного Інституту в Празі та відомий соціялістичний діяч. Смерть наступила після важкої операції шлунку. Покійний народився на Чернігівщині в 1883 році, до Америки прибув в 1938 році, а український відділ „Голосу Америки" очолював від 1949 року.

П'ЯТИРІЧЧЯ ВТЕЧІ О. КАСЕНКИНОЇ

Ньюйоркська преса зацікавилася особою пані Оксани Касенкиної, яка п'ять років тому вискочила з вікна третього поверху советського консуляту. Оксана Касенкина, що має тепер 57 років, утримується з доходів за свою книжку, свої образи й на приватні допомоги. Вона залюбки читає біблію, заявляє, що не належить до жодної церкви й, хоч приєдналась до греко-католицької парафії, проте почуває себе православною, але не належить до російської православної церкви в Нью Йорку, бо там добачає просякання комуністів. Почуває себе американкою і не хоче належати до жодної еміграційної партії. З американських партій має симпатії до республіканців. Вважає, ві зміною уряду в Москві, нічого не змінилося, бо Маленков учень Сталіна.

EDITAL DE CONVOCAÇÃO
União Agricola Instrutiva

De ordem do Snr. Presidente, e de acôrdo com a resolução da Diretoria desta Sociedade, fica convocada a ASSEMBLEIA GERAL ORDINÁRIA, a qual terá lugar nos dias 31 de outubro e 1° e 2 de novembro p. vindouro, para o que se pede o comparecimento dos Snrs. Delegados das Filiais, devidamente credênciados.

A ordem do dia e o horario do início dos trabaIhos serão anunciados oportunamente.

a) Julio Yurkévitch
1° Secretário

КОМУНІКАТ *)

Центральна Управа Хліборобсько-Освітнього Союзу подає до загального відома всім філіям та всьому членству Товариства, що згідно статуту і ухвали Управи на 31. жовтня, 1—2. листопада 1953 р. в Курітібі, в місці осідку Централі—в домівці при вул. Вісконде до ріо Бранко 557, скликаються звичайні річні

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Кожна філія мусить вже подбати про вибір своїх делегатів на Загальні Збори та до 10. жовтня ц. р. надіслати, в писемній формі до Секретаріяту Централі повну звітність про проведену працю за минулий рік, в тому числі й фінансовий звіт.

Порядок денний і години праці буде подано в наступних числах «Хлібороба».

Секретаріят Центральної Управи

*) Примітка: Відносно програми українського дня в Курітібі появиться окремий Комунікат Українсько—Бразілійського Комітету для Святкування століття Парани.

Важливе оголошення

В неділю, 11 жовтня, о 14-ій год. відбудуться

Надзвичайні Загальні Збори

Курітібської Філії Хліборобсько-Освітнього Союзу.

Просимо все наше членство прибути без запізнень.

Доводимо до відома, що в разі вчасно не зійдеться потрібна кількість членів філії збори, по одній годині очікування після визначеного часу, всерівно відбудуться.

Курітібська Філія ХОС'у

Увага! Увага!

В зв'язку з 25 річним ювілеєм колишнього «УКРАЇНСЬКОГО ЦЕНТРУ» в Курітібі—Курітібська Філія Хліборобсько-Освітнього Союзу і Жіноча Організація, в суботу, 19 вересня, о год. 21-ій, в приміщенні філії, при вул. Вісконде до Ріо Бранко ч. 557, влаштовують

Веселу Забаву, Весняний Баль

Сподіваємось, що все наше шановне членство, своєю масовою присутністю на забаві й балі, гідно відзначить славну річницю давнішньої української організації в Бразілії. Право вступу мають лише члени згаданих організацій. Сторонніх осіб просимо не приводити.

Курітібська Філія ХОС'у, Жіноча Організація

ОГОЛОШЕННЯ

26. вересня ц. р., в Народнім Домі, при церкві св. Михаїла на Портоні, в Курітібі, місцева філія Хліборобсько-Освітнього Союзу влаштовує для свого членства і всього громадянства

ВЕСНЯНИЙ БАЛЬ

Початок о год. 20,30. Для гостей з Курітіби автобус відходить від домівки Товариства при вул. Вісконде до Ріо Бранко 557, о год. 20,оо. Гостям раді! *Управа філії*

В ЄДНОСТІ—НЕПЕРЕМОЖНА СИЛА

(З 1-ої стор.)

немислимо осягнути самостійність українській державі.

Та приматом єдности мусить бути просякнуте все українське еміграційне середовище, всі його найрізноманітніші галузі діяльности, мусить бути ним просякнутий буквально кожний український емігрант зокрема. Ось тоді буде підведена гідна й нерушима основа майбутньому визволенню України.

Щодо цього ми вже маємо винятково відрадний факт, значіння якого переоцінити неможливо. В українських часописах США, від 14 серпня, за підписами Голови Управи Відділу Наукового Товариства ім. Шевченка (НТШ) в США, проф. Р. Смаль Стоцького і Голови Управи Української Вільної Академії Наук (УВАН) в США, проф. М. Ветухова, оголошено такого Комуніката:

„Відділ Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці, що продовжує 80-літні традиції найстаршої української наукової організації, і Українська Вільна Академія Наук у США, що продовжує світлі традиції Всеукраїнської Академії Наук у Києві, заснованої 35 років тому—в 1918 році, вирішили скликати в Нью Йорку під час Різдвяних Свят 1953/54 р. спільний Науковий З'їзд для відзначення цих річниць. Українські науковці вільного світу матимуть змогу виступити в умовах справжньої академічної і політичної свободи, чого не мають змогу зробити тепер вчені в поневоленій Україні. Над організацією З'їзду працює Спеціяльна Комісія".

Люди науки, представники вищого прошарку українських інтелектуалістів подали гідний конкретний приклад спільної дії. Різдвяний З'їзд НТШ і УВАН під кожним оглядом має винятково важливе значіння. Він усьому світові і, насамперед, народові під'яремної України наочно продемонструє, що вільна українська наука не завмерла, а в еміграційних умовах продовжує успішно зростати й розвиватися. Таким чином намаганням різних московських фальсифікаторів розправитися на своє вподобання з українською наукою—буде дано нещадну відсіч.

Українські науковці, опинившись на вигнанні, вивезли з собою найкращі традиції з Батьківщини і залишаючись вірними тим традиціям, день у день наполегливо й сміливо підносять позем вільної української науки. Вони не дали її затоптати брудними чобітьми московським окупантам, а зберегли її, як неоцінимий скарб, для українського народу. Величезних осягів і признання здобула українська наука тут, за межами залізної заслони, завойовуючи собі й українській національній справі в цілому все більше й більше щирих прихильників серед інтелектуалістів Західнього світу. Спільний Різдвяний З'їзд підведе блискучі підсумки діяльности передових українських науковців, водночас завдасть відчутного удару червоному Кремлеві, що всілякими способами воровить спотворити українську науку на захоплених ним теренах України. Всі його варварські заходи в цій справі зрештою підуть на марне, бо справжня вільна українська наука—невмируща, вона продовжує зростати й ширитися всупереч імперіялістичним зазіхаввям російських комуністичних диктаторів. Спільний Різдвяний З'їзд піднесе рівень та авторитет у громадсько-політичних колах Заходу всієї української визвольної боротьби; бо нація, яка стікає кров'ю в нерівному герці з зухвалим наїзником, знаходить ще в собі достатньо сил зберігати й витворювати нові загальнолюдські духові цінності,—завжди й скрізь здобуде своїй справі повагу, шану та щиру підтримку.

Не підлягає ніякому сумніву, що історично значимий захід НТШ і УВАН знайде найширший відгук в усьому українському середовищі на еміграції. Науковці показали блискучий приклад національної солідарности: можна належати до різних фахових організацій, партій, віровизнань, походити з різних теренів тощо, і це ніяк не заважає сісти разом за один стіл, в атмосфері обопільної дружби, толеранції, довір'я, спільними зусиллями вирішувати справи надзвичайної ваги. Такий приклад безперечно вартий наслідування і ми твердо переконані в тому, що він не залишиться поодиноким.

Отже, наступний З'їзд НТШ і УВАН далеко переростає рамці лише наукової ділянки, він набирає загальнонаціональних мірил і такого ж значіння. Його скликають під прапорами української єдности, під прапорами української рації. А раз так—відгомін З'їзду буде величезний. Про нього дізнаються українські люди по обох боках від залізної заслони. Ось чому організатори й учасники спільного Різдвяного З'їзду НТШ і УВАН дістануть найширшу моральну підтримку від усіх свідомих українців на землі сущих, які прагнуть до справжньої єдности, які справедливо вбачають в здійсненні її — постання своєї власної непереможної сили.

Ол. Ващенко

З УСЬОГО СВІТУ

Сеул. До Кореї прибула так звана комісія нейтральних держав, що має заопікуватися тими полоненими, які не бажають репатріюватися. В складі комісії є й представники комуністичної Польщі.

Один із членів польської делегації, він же й перекладач, Ян Гайдукевич (прізвище явно «перекінчицьке»), звернувся до американського військового командування з проханням, щоб йому надали право притулку, як політичному емігрантові, бо він теж не хоче повертатися до комуністичної батьківщини.

До виїзду в Корею, Ян Гайдукевич працював на відповідальній посаді в польському міністерстві зовнішньої торгівлі.

Пак-Мун-Жон. Тих військовополонених, що не бажають репатріюватися до комуністичної Кореї й Китаю, почали вже приставляти до таборів, які перебувають під наглядом спеціяльної комісії з так званих нейтральних держав.

Представники комуністичного командування, допущені до таборів, відразу, різними способами почали залякувати полонених, бажаючи дістати їхню згоду на репатріяцію. Однак, полонені відігнали комуністичних посіпак від себе і звернулися з проханням до американського військового командування виступити в їхній обороні.

Вашінґтон. Американський сенат створив спеціяльну комісію, яка має виготовити пропозиції США в справі зміни статуту ОН. Ці зміни будуть подані на розгляд ОН аж в 1955 році, коли мине десятиліття з дня утворення цієї організації.

Нью Йорк. У вівторок, 15 вересня, тут відкрилася чергова сесія ОН.

Осло. До Норвегії, на польському торговельному пароплаві, привезли автомашини совєтського виробництва. Під час вивантаження машин було виявлено трьох молодих поляків, які заховалися в скринях і нелегально прибули до Осло. Вони попросили в норвезького уряду надати їм право політичного притулку.

Ханой. Американський сенатор Нолен, який подорожує по країнах Південно-Східньої Азії, сказав, що за його твердим переконанням, США нізащо не залишаться нейтральними, якщо комуністи розпочнуть десь новий акт агресії, зокрема в Індокитаї.

Белград. Маршал Тіто виступив з великою промовою на зборах колишніх югославських партизан. Він підкреслив, що пакт Греція-Туреччина-Югославія скерований на захист цих держав від нападу з боку країн комінформу.

Ханой. Закінчилися переговори між Францією і Ляосом. Відтепер усе цивільне урядування в Ляосі Франція передала місцевій національній владі.

Каїро. В Єгипті оголошено воєнний стан. Причиною цьому є викриття змови проти уряду генерала Нагіба. Багато змовників уже заарештовано. Генерал Нагіб у своїй промові сказав, що для тих, які хотіли повалити існуючий режим, буде застосована найсуворіша кара.

Рим. Новий італійський уряд повідомив, що для вирішення суперечок між Італією і Югославією в справі Трієсту потрібно серед місцевого населення провести плебісцит. Хай плебісцит вирішить кому з цих двох держав має належати Трієст.

Варшава. Тут розпочався голосний показовий процес над польським католицьким єпископом Кочмареком та над багатьма священиками. Комуністична влада, за стандартним зразком, усіх підсудних називає шпигунами, диверсантами та агентами капіталістичних країн.

ХРУЩОВ ЗАПОВІВ «РЕФОРМУ»

16 вересня вся світова преса вмістила спеціяльне повідомлення з Москви про декларативний виступ в часописах СССР, Нікіти Хрущова. Ця особа свого часу була довголітнім диктатором України, а тепер є генеральним секретарем ЦК КПСС (комуністичної партії Совєтського Союзу). У своїй декларації Хрущов заповів, що в СССР буде проведено нову вирішальну «реформу» в галузі агрикультури, тобто в сільському господарстві.

В чому полягатиме згадана «реформа»—закордонні часописи покищо нічого не подали.

З приводу даного повідомлення ми маємо таке зауваження:

Кілька років тому цей же Хрущов намагався провести «реформу» в сільському господарстві. Він тоді викинув гасло, що треба зліквідувати всі села, а замість них потворити «міста агрикультури». Іншими словами Хрущов хотів повиганяти селян з їхніх прадідівських місць замешкання, скупчити їх у величезних громадах, де вони не мали б нічого власного і існували б приблизно в тих же умовах, що й совєтські індустріяльні робітники. В такий спосіб, на думку Хрущова, селяни мали б втратити природню (вроджену) зацікавленість до власного господарства, а крім того, в збірних міських умовах їх краще могли б тримати під своїм постійним наглядом партія й МВД.

Цю «реформу» вже почали були запроваджувати на Україні, де вона.. блискуче провалилася. Тоді Сталін і Маленков припинили дальше поширення заходів Хрущова щодо сільського господарства.

Чи йдеться сьогодні про відновлення раніше збанкрутілої «реформи», чи вигадано щось інше—незабаром довідаємося.

Однак, треба пам'ятати, що московський комунізм є найреакційнішою системою управління, яку будь-коли знало людське суспільство. Ото ж, заповіджена Хрущовим «реформа» не дасть нічого доброго селянству, бо носії темної безпросвітньої реакції, якими є всі кремлівські диктатори, взагалі не здатні на більш менш людяні потягнення.

Дотичне повідомлення лише виразно підкреслює, що серед вовчої зграї на верхах червоної Росії, значіння Хрущова останнім часом дуже піднеслося.

УКРАЇНСЬКІ ПОСЛИ В КАНАДІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ

В Канаді недавно відбулися вибори до федерального парляменту. Обрано чотирьох послів українського походження, а саме: А. Головача, Ф. Заплітного, І. Дікура і М. Старчевського.

ВСЯЧИНА

* Талісман.— Англійські воєнні кораблі мають на своїх покладах "на шастя" собак або чорних котів. Кружляк „Каїро" мав довгий час дику козу; панцирник „Четгем" лиса. Ірляндський ґвардійський полк мав як талісман пса-вовчура, що ходив з оркестрою при всіх парадах. Коли постарівся і згинув, полк влаштував йому величавий похорон. Один шотляндський ґвардійський полк мав дві корови. Вони були з полком навіть на війні. Коли опісля полк машерував вулицями Лондону, то з ним і ті корови машерували.

* 1953 чи 1957? — Наш теперішній рік, 1953 від народження Христа мабуть не вповні відповідає правді. Є вчені, які твердять, що Ісус Христос народився у Вифлеємі 4 роки перед початком числення ери Христової. Справа в тому, що один церковний хронолог VI сторіччя по Христі помилився в обліках календаря на цілих 4 роки. Помилку відкрили вчені й хронологи аж 1.200 років пізніше, коли було запізно „завертати" і пересувати всі історичні дати. На добру справу ми повинні б мати сьогодні рік 1957.

* Метрика гуски. — Свою метрику носить гуска при собі, треба тільки вміти її знайти та відчитати. На верхній стороні крил гуски, понад найбільшими перами, є два малі, вузькі й загострені пера, одне з них трохи більше, а друге менше. В тому більшому пері є метрика гуски. На ньому зверху є риски, скісно уложені, подібні до тих знаків, які залишає по собі триграний пильник. Щороку на тому пері показується нова риска. По кількості рисок можна пізнати скільки років має гуска.

Микола Очерет

Нова поразка Москви

(Від нашого Нью-йоркського кореспондента)

Реванш, що був даний комуністами вільному світові у Франції за Берлінський Зрив, показав найслабіше місце у фронті вільного світу і змусив його завдати ще більш дошкульний удар великій державі Західньої Азії. Вільний сьіт має іншу тактику від СССР,—він для ударів вибирає найсильніші позиції комуністичного фронту, а СССР, за теорією Леніна, б'є по найслабішим місцям. Та це цілком і зрозуміло; Західня Европа має за собою лицарські традиції і наймогутнішу в руках зброю—людяність. Західня ж Азія має за собою традицію удара ножа в спину і найогиднішу зброю—тортури.

Під сучасну пору совєти найміцніше себе почували в Ірані і саме сюди був спрямований удар. На терені Ірану збіглись інтереси двох великих держав: Росії і Англії. Ось уже коло 200 років Росія намагається вийти до „теплих вод" і захопити нафтові джерела Ірану. Англія, що мала ці джерела в своєму посіданні, всіма силами противиться цьому і не згодна на березі „теплих вод" бачити ще одну велику державу, бо в той спосіб стались би під удар її майже беззахисні колонії.

В наслідок цієї затяжної боротьби у росіян виробився погляд на Англію, як на одвічного ворога. Не слід забувати, що нафтові джерела Ірану є найбагатші в цілому світі, а завод англо-іранської компанії в Абадані є найпотужніший нафтовий завод на землі. Це підприємство давало Ірану коло 50 мільйонів долярів на рік чистого зиску і було найголовнішим джерелом державної економіки.

В часи другої світової війни до Ірану були введені війська Англії, США і СССР щоб охороняти цей важливий в стратегічному відношенні терен. Тоді Сталін зробив спробу залишити там своє військо і після закінчення війни, але його змусили забратися з Ірану. Тоді уряд Ірану, використовуючи ослабленість великих держав по другій світовій війні, вирішив націоналізувати нафтову промисловість і на цьому грунті виникає затяжний англо-іранський конфлікт: заводи Абадана спиняються, а разом з тим держава втратила щомісяця 1.800.000 долярів зарібітньої платні робітникам заводів. Це ще більш погіршило фінансовий стан держави і вона невпинно йшла до повного фінансового краху.

Власне цього моменту нетерпляче чекали і в Лондоні, і в Москві, бо тоді Іран мусів звернутись за допомогою і йому можна було б продиктувати свої умови. Добре знаючи, що весь іранський нарід є проти будьякого втручання сторонніх держав у внутрішні справи, Москва творить іранську комуністичну партію „Тудег", яка стає її агентурою і через яку вона провадила в Ірані свої пляни. Англія починає всіма засобами підтримувати шаха Мохамеда Реза Пахлеві і власне це викликало бурю в таборі націоналістів. У березні 1951 року терористами Мули Кошані був убитий генерал Алі Розмара, що намагався миролюбно полагодити англо-іранський конфлікт і до влади приходять прибічники націоналізації нафти, які й творять „національний фронт". На чоло уряду „національний фронт" висуває Масадека, великого землевласника, який дуже гарно засвоїв московський спосіб досягнення влади — демагогію. Поруч Масадека, головою парляменту стає провідник фанатичних мусульман, мула Кашані, це створило грунт для боротьби за владу між Кашані і Масадеком.

Щ б скріпити своє становище, Масадек творить навколо себе партію націоналістів і коли на шляху до влади став парлямент на чолі з Кашані, Масадек проводить плебісцит, що дає йому 99,4% голосів.

Одержавши такий „вотум довір'я" Масадек розпускає парлямент і починає переговори з СССР. Це викликало спротив шаха і в липні місяці шах виступає проти Масадека. Саме це приспішило переговори з СССР, а 14 серпня міністр закордонних справ, Фатемі, оголосив про повний успіх переговорів.

На вулицю виходить 99,4% народу, що висловили „довір'я" Масадеку і монархія була ліквідована, а шах мусів тікати з Ірану. Москва вже святкувала повну перемогу, бо зі сцени сходив „одвічний" ворог Росії—Англія.

До Тегерану приїздить амбасадором один з найсильніших дипломатів СССР—Лаврентьєв з тим, щоб остаточно закріпити перемогу. Але шах, покидаючи Тегеран, звільнив Масадека з посади прем'єра і замість нього призначив генерала Загеді, який теж мусів зараз же тікати з Тегерану. Та через три дні генерал Загеді, на чолі війська, що лишилось вірне шахові, повертається до Тегерану і заарештовує Масадека. 99,4% народу знову виходять на вулицю і з сльозами на очах вітають шаха, який повертається до Тегерану після шестиденного екзилю.

Отже Москва, граючи на загостреному націоналізмові, підтримуючи антикапіталістичні настрої і законний протест проти колоніяльної політики Англії, розпалюючи природні почуття соціяльного антагонізму, впевнено йшла в останній час до перемоги. Кремль був вже у фініша, коли все було перевернуто і вся гра була відкинута геть назад—все треба починати наново.

Армія відіграла тут вирішальну ролю, але, коли згадати, що іранський вояк одержує 17 реалів (20 сентів) у місяць, то тяжко розраховувати, щоб військо з такою оплатою, було надійною підпорою уряду. Отже знову приходимо до фінансового стану держави, а саме тут виявляється катастрофальне становище.

Було ясно, що ні Англія, ні СССР допомоги не дадуть, коли вони не продиктують своїх умов Іранові, а США ще в травні відмовили Іранові в своїй допомові узалежнюючи її від полагодження англо-іранського конфлікту. Але не маючи жодного виходу, новий прем'єр іранського уряду, генерал Загеді, ще раз звернувся до президента Айзенговера з проханням про допомогу. І тут був нанесений найтяжчий удар Москві: 2 вересня, президент Айзенговер, в дружньому тоні повідомив, що прохання про допомогу „матиме нашу прихильну поставу і співчуття". Президент висловив своє задоволення, що уряд Ірану дбає про „господарство країни і про порядок в державі", бо лише це може покращати життьовий стандарт населення.

Президент зазначив, що конкретні заходи з цього приводу доручено розглянути амбасадорові США в Тегерані разом з урядом Ірану.

І того ж дня ми прочитали про самогубство амбасадора СССР в Ірані, Лаврентьєва. Правда, представник совєтської амбасади офіційно заперечив „спробу Лаврентьєва покінчити життя самогубством і що він просто захворів, як може хворіти всяка інша людина", але чутки від цього не слабнуть, а уперто зростають і переходять в переконання. Та це цілком зрозуміло: комуністична партія є „непогрішима", як „непогрішимі" і всі „вожденята", що засідають в Кремлі, а за крах усієї політики мусить же хтось відповісти. Ясно, що таким „цапом відпущення" буде амбасадор і тому Лаврентьєв волів краще пустити собі кулю в серце зараз, ніж чекати, коли йому після тортур і знущань, пустять кулю в потилицю в Кремлі.

Отже США серйозно зашахували Москву, але мат Москві в Ірані буде тоді, коли заводи в Абадані підуть на повний хід і буде переведена аграрна реформа. Коли це не буде урядом задовільно розв'язано, Москва матиме нові козирі в своїй грі, використовуючи договір між СССР і Іраном з 1921 року, матиме право ввести свої війська до Ірану.

Як новий уряд маючи такого могутнього спільника як США, вийде з цього становища, покаже вже найближче майбутнє.

Відзначення української співачки

6-го вересня українська оперова співачка, пані Докія Цапко-Одарарі, в залі Курітібської Філії Хліборобсько-Освітнього Союзу, бала великий концерт учнів своєї школи. Молоді хлопці й дівчата, що вперше виступали зі сцени, співали українською, італійською й німецькою мовами Панна М. Мудра виконала „Гандзю", а пан В. Шостак—арію Султана з опери „Запорожець за Дунаєм". Іншими мовами було проспівано багато арій з різних опер.

Переважна більшість учнів складається з бразілійських студентів вищих та середніх шкіл м. Курітіби. Серед них є і кілька осіб українського походження.

Пані Докія Цапко-Одарарі відкрила свою школу коли перебувала в дуже скрутних матеріяльних умовах. Її життевий рівень в тих часах ніяк не перевишував рівня звичайного новоприбулого українського поселенця до Бразілії. Однак, наша відома артистка ніколи не відмовлялася безплатно виступати в концертних частинах українських свят і імпрез, що їх по волі часто влаштовують у Курітібі. Навіть відкривши власну школу вокального співу, вона деяким учням давала лекції зовсім без ніякої грошової винагороди, враховуючи їхні нестатки та відчуваючи їхні природні здібності до мистецтва.

Концерт, що про нього тут іде мова, це, власне кажучи, перший творчий звіт школи. І звіт вийшов дуже вдалим. Молоді співаки залишили в численній публіці гарне враження, їхні виступи щоразу супроводжувалися рясними оплесками. Він, як для молодих виконавців, безперечно пройшов на високому рівні. Авторові цих рядків навіть пригадався, з порівнюючи незавнього минулого, випускний вечір студентів київської консерваторії.

Сьогодні, після виступу українського хору п. Любомира Мапюка на святкуванні сторіччя Парани і концерту школи пані Докії Цапко-Одарарі, вже відчувається, що українська колонія в Курітібі стає помітним чинником усього мистецького життя цього міста.

Наприкінці концерту на сцену вийшов відомий бразілійський адвокат п. Мігуель Коельо, який звернувся до пані Цапко-Одарарі і всіх присутніх у залі українців з промовою такого змісту:

—На моему місці тут мав бути директор департаменту культури естадуального уряду Парани. Але він несподівано захворів і від свого імени доручив виступити мені.

Департамент культури палко вітає українську колонію Курітіби, що вона в своему складі має таких талановитих людей, як пані Цапко-Одарарі. Нам дуже приємно відзначити, що відома українська оперова артистка дісталася на бразілійський терен і тут віддано продовжує працю в галузі високого мистецтва. Ми цілком певні, що ваша оперова культура знайде в Бразілії, зокрема в Курітібі цілком сприятливий грунт. Зокрема, ми сподіваємося, що до закінчення будівництва курітібського міського театру, пані Цапко Одарарі підготує достатню кількість співаків з місцевої молоді для оперової групи. В знак свого великого довір'я і найщирішої приязні, департамент культури естада Парани надалі встановлює шомісячну платню за викладацьку працю для пані Цапко-Одарарі, а біднішим учням школи надаватиме стипендії.

На прохання пана Мігуеля Коельо, учнів школи та всієї авдиторії слухачів—пані Докія Цапко-Одарарі з великим піднесенням проспівала одну оперову арію.

Н. С.

З советської преси

Ростемо!

Оце недавно, громадяни, воза цегли вулицею провезли. Розумівте: цілого воза! Ій Богу не брешу!

У мене, знаете, аж серце затьохкало від радости. Бо ж будуємося, громадяни! Цеглу ж не даремно везуть. Хатину десь будують. Почалося,—тьху, тьху, щоб не наврочити!

Ростемо! Так десь років якихось через двадцять, а то й раніше у кожного товариша буде по цілій кімнаті Чуєте: по цілій кімнаті! А коли населення швидко не збільшиться (не дадуть, за цим дивляться!), і, скажемо, дозволять усім аборти,—то й по дві припаде.., А що ви думаете? А то й по три на рило... Та ще й ванна... Сховайся, Америко! Доженемо й переженемо!

От тоді заживемо, громадяни! В одній кімнаті, скажемо, спати, в другій гостей приймати, у третій... е... е... е... ну, ще щонебудь... Мало що є! Ділов знайдеться при такому вільному щасливому житті.

Ну, а поки що в нас трохи тяжко з житловою площею на душу. Скупо трохи, але це тимчасово. Уже ж, кажу вам, воза цегли повезли. Щоб я луснув, коли не повезли!

Оце я, товариші, у Москві проживав. Недавно звідти вернувся. На собі переніс мешканеву кризу.

Приїхав я, знаете, в Москву. Ходжу з речами вулицями. Товчуся, як Макар по пеклі. Не то що спинитися нема де,—речей покласти ніде.

Два тижні, знаете, протовкся я по вулицях з речами. Бородою обріс, і речі порозгублював. Так, знаете, по легкому й ходжу без речей. Шукаю помешкання.

Нарешті в одному домі якийсь чоловічина по сходах збігав,

—За тридцять рублів,—каже,—можу вас пристроїти, перший сорт. Дім у нас панський. Порядна уборна... Ванна... У ванній, каже, й живіть собі. Воно вікон нема, та зате двері є. І вода під рукою. Хочете, каже, напустите собі повну ванну води, й плавайте хоч цілий день.

А я йому:

—Я, дорогий товаришу не риба. Я, кажу, не потребую плавати, мені б, кажу на суходолі пожити. Збавте хоч трохи ціну, кажу, за мокроту.

А він на це:

—Не можу, товаришу. Радий був би, та не можу. Не від мене це залежить. У нас помешкання комунальні. І ціна в нас на ванну на загальних зборах голосуванням установлена тверда. Без запросу. Це ж вам не Америка.

—Ну що ж, кажу, поробиш... Звичайно, не Америка... Нехай... Точіть з мене кривавицю, й пускайте скоріше. Два тижні, кажу, по вулицях товчуся. Боюся щоб не втомитися.

Добре. Пустили. Став жити.

А ванна справді панська. Скрізь, куди не ступиш, мармурова ванна. Колонки тобі та крантики. Розкіш сама! Та тільки одна біда,—сісти нема де! Хіба що на край сядеш, та й додолу слизнеш, акурат у мармурову ванну.

Та хіба я без голови? Збив з дошок дашка, та й живу.

А через місяць, між іншим, я оженився.

Така, знаете, молоденька, лагідненька жіночка попалась мені,

Я був злякався, що через цю ванну вона кине мене, дов'давшись, і не зазнаю я родинного щастя та утульности. Але вона нічого, не відмовилась.

Тільки трохи насупила брівоньки та й щебече:

—Що ж, каже, і в ванні живуть добрі люди. А на крайній випадок, — мріє моя щебетушечка,—перегородимо... Тут, каже, для прикладу, буде наш будуар, а отут їдальня...

—Перегородити, кажу, громадяночко, можна. Та пожильці, дияволи, не дозволять. Вони й без того кричать мені: жодних переробок!

Ну, добре. Живемо, як є.

Менш, як через рік у нас з жіночкою маленька дитинка з'явилася.

Назвали ми її Володькою, та й живемо далі. Тут у ванні його купаємо,—і живемо собі.

І навіть на добре все виходить. Дитинка щоденно купається, і лиш часом перестуджується.

Одна тільки незручність,—вечорами комунальні пожильці чередою пруться в ванну митися. На цей час цілою родиною нам доводиться податися на коритар.

Я чемно благаю мешканців:

—Громадяни, кажу, та купайтеся ви, дияволи, по суботах! Неможна ж щоденно купатися. Коли ж, кажу, жити? Увійдіть у моє положення в ванні, недолюдки...

А їх, падлюк, аж 32 особи. І всі лаються. І всі вразі чого, загрожують морду побити.

Ну, що ж робити,—нічого не поробиш. Живи, як є.

Через деякий час гості до нас пруться, —мамаша моєї жінки з провінції притепалась. Теща в ванну!

За колонкою й собі примостилася, та хрипить:

—Я, каже, давно вже мріяла онука колихати... Ви, каже, не можете відмовити мені такого райського щастя.

Я на це:

—Та й не відмовляю. Валяйте, кажу, тещо, качайте! Диявол з вами... Можете, кажу, води повну ванну напустити,—та й бовтайтесь зо своїм онуком...

І чемненько питаю я жіночку:

—Може, кажу, громадянко, до вас ще які гості пришвендяють? Так уже кажіть відразу, не мучте...

А вона спокійненько:

—Та ніхто, серденько. От тільки братік приїде на Ріадвяні Свята...

Ну, тоді я вже не дочекався братіка, і вибув з Москви. А гроші родині в ванні посилаю поштою. Так і на адресі пишу: мешкає в ванні.

М. Вощенко

(Переклав І. Р.).

Бразілія

Йдучи на зустріч бажанням наших читачів, зосібна з нової еміграції, вирішили ми періодично містити короткі статті інформаційного характеру про Бразілію: її минуле і сучасне, про життя політичне, економічне та культурне, про законодавство та про все те, що потрібно знати не тільки повноправному громадянинові, а взагалі кожному мешканцеві цієї країни.

1. КРАЙ ТА НАРІД

Бразілія—країна безмежних просторів, великих контрастів, можливостей та майбутнього.

Її підсоння—йде від поміркованого в південних штатах, де часом і дрібненький сніг впаде (Ріо Ґранде до Сул, Санта Катаріна, а то й Парана) до вогко-гарячого, скрайньо тропікального в смузі ріки Амазонас.

Рослинність—найрізноманітніша: від гумових дерев, кокосових пальм й бананів на Півночі, до кави, какао, пшениці та української таки гречки на Півдні.

Поруч розкішних двомільйонових міст з монументальними будівлями, Ріо де Женейро та Сан Павло—з модерною індустрією — зокрема в цьому останньому, побіч міст, де знайдемо все, що тільки придумав модерний люксус, маємо на Заході ще й непрохідні пущі, величезні, майже не заселені простори. Там зустрічаємо навіть індійців, в їхніх примітивних „толдос" та „малокас". Індійці ще зовсім не журяться модерною цивілізацією і найпримітивніший одяг вважають непотрібною вигадкою. Вони взагалі живуть так, як жили їхні предки століттями, заки ще нога европейця не стала на американському континенті.

Бразілія займає простір понад вісім мільйонів квадратових кілометрів, отже, приблизно в десять разів більше, всієї української етнографічної території. В Бразілії можна зовсім вільно примістити все населення сучасної Европи і йому не буде тут тісно.

Під адміністративним оглядом Бразілія поділяється на двадцять штатів (естадос) з місцевою самоуправою та на чотири „території"—під наглядом федерального уряду.

На самій Півночі є зона, звана Амазонією зі штатами Пара (головне місто Белень) та Амазонас, зі столицею Манаус,

Зона Північно Східня з головним штатом Сеара (столиця Форталеза), відомим з періодичних посух.

Зона Північна обіймає головно штати Пернамбуко (столиця Ресіфе) та Баія (столиця Сан Сальвадор де Баія).

Зона Центральна — зі столицею держави, розкішним, одним з найкращих в світі, містом Ріо де Жанейро й штатами Сан Павло (головне місто цієї ж назви), Мінас Жерайс (головне місто Бело Ґорізонте), Гояс (столиця Гоянія) та Мато Гросо (столиця Куіаба); на Півдні бачимо штати Парана (головне місто Курітіба). Санта Катаріна(столиця Флоріянополіс) та Ріо Ґранде до Сул, з головним містом Порто Алеґре.

До цих головних штатів тяготіють дрібніші.

Найбільша бразілійська ріка — Амазонас з численними допливами —справжнє море солодкої води. За нею йде ріка Сан Франціско та багато інших. На Півдні головними ріками є ріка Парана, Паранська Ігвасу та Уругвай на кордоні з Арґентіною.

Гори зустрічаємо головно в центральній та південній Бразілії—Серра де Мантікейра та Серра до Мар. Вони проходять самим узбережжям центральної та південної Бразілії, відгороджують кам'яною стіною середину країни від моря. Ріки тут течуть у напрямі глибини краю, а не до близького морського узбережжя. Ця особливість дуже несприятливо відбивається на річковому транспорті, що в південній Бразілії майже не існує.

Кордони Бразілії, встановлені міжнародніми угодами; на Сході—Атлянтійський Океан з безмежним узбережжям, за тим Бразілія має спільні кордони, починаючи з Півдня, з такими державами: Уругвай, Арґентіна, Парагвай, Болівія, Перу, Колюмбія, Венесуела та три Гуяни (Ґвіяни).

Населення Бразілії нараховує сьогодні понад п'ятьдесят мільйонів, уявляючи собою найчисленнішу націю латинської мовної групи.

В основу бразілійського населення увійшли португальські колонізатори. Другим складовим елементом стали місцеві індійці, а за тим й мурини (негри), яких привозили до Бразілії невільниками (невільництво в країні скасовано тільки в 1888 році).

Останнім складовим елементом бразілійської людности—стали европейські колоністи різних національностей, вага яких тим більша, чим далі на Південь.

Процес перемішання цих усіх складових частин ще далеко незакінчений; однак сьогодні вже видно своєрідні домінуючі типи. І так, попри головну португальську стихію, зустрічаємо всюди елементи індійського походження, на півночі та в центрі високий процент елементу чорного та мішанців різних ступеней, на Півдні дуже помітні елементи італійські, німецькі, польські та українські. З неевропейських народів емігрували до Бразілії головно сірійці, а за тим і японці.

Перевага того, чи іншого елементу впливає на вироблення своєрідних типів населення.

Увесь цей процес проходить у Бразілії без конфліктів та тертя. Під оглядом расовим існує тут велика обопільна толеранція і навіть закон суворо забороняє робити якінебудь різниці через расове чи національне походження особи.

Хто народився в Бразілії—є повноправним громадянином країни. Ми бачили й бачимо тепер на найвищих становищах дітей емігрантів різних національностей, до української включно.

Чужинець трактується в Бразілії дружньо і користується в практичному житті таким самим правом, що й громадянин країни, за виїмком хіба урядових, чи дуже відповідальних становищ, для посідання яких потрібно мати бразілійську державну приналежність.

К.

д-р Богдан Н. Кобилянський

Боротьба проти пістряка (рака)

5. Головні місця зосередження пістряка на шкірі

Маємо в наявності часті випадки появи пістряка на шкірі. Якщо його тут вчасно не почали знешкоджувати, то він розповсюджується на зовні, пускає глибокі коріння в тканинах тіла, що вже дуже утруднює лікування хворого.

На загал пістряк сильно розвивається на злоякісних плямах шкіри, на бородавках, виразках екземи, «мушках» від уродин та на місцях давніх поранень. Він може з'явитися в будь-якій частині шкіри людського тіла, але зосереджується переважно на обличчі.

Спочатку виникають малі товщеві гульки, болячки, або пухлини, що з бігом часу змінюються на виразки значно ширшого осягу. Бажання хворого полягає завжди в тому, щоб здерти присушену шкіру. В наслідок цього твориться новий шар такої ж сухої шкіри.

В подібному випадкові, кожну болячку, що не зникає за звичайного лікування, треба вважати підозрілою на пістряк. А раз так, слід негайно, без вагань, вдатися до фахового лікаря по допомогу, який насамперед, зробить докладний огляд всього тіла. Ніколи не треба вдаватися до лікування різними мастями, чи порошками, аж поки лікар не розвіє підозру щодо пістряка.

В деяких випадках доводиться відтинати шматок наросту на шкірі, щоб розглянути його під шкельцями мікроскопу.

Кожна людина має звертати спеціяльну увагу на зміну вигляду деяких темних плям, що є від народження та «мушок». Це явище теж може бути пов'язано з пістряком. Не кладіть на ті плями, чи «мушки» самі жодних ліків, бо ви можете їх попекти, або роздразнити.

Симптоми зміни тих плям і наростенів на шкірі можна пізнати по тому, що ті плями й наростені розроетаються, а досить часто з них виступає кров

Пістряк також загально розвивається на м'язах рук і ніг, заражує навколишні нервові вузли. В цих випадках, якщо не починають його лікувати негайно, то він швидко розходиться по цілому організму й тоді вже втрачаються всякі надії на одужання хворого, навіть при втручанні фахової лікарської допомоги.

Отже, потрібно завжди пильнувати за всілякими змінами на шкірі свого тіла і в разі щось помічаєте підозріле—негайно вдавайтеся до лікаря.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Вельмишановний Пане Редакторе!

Просимо ласкаво помістити на сторінках Вашого цінного часопису такого нашого листа:

На підставі проголошеного В-вом „Мітла" конкурсу на найкращу гумореску, було надіслано 7 творів, які Жюрі конкурсу переглянуло й видало такий

КОМУНІКАТ:

Жюрі не найшло підстав признати 1-шу премію будь-якому з надісланих творів, а тому склясифікувало їх так:

2 гу премію признати за гумореску „Другий з'їзд українських письменників у Києві", **Автор: п. Володимир Куліш,**

3 тю премію признати за гумореску „Будинок відпочинку". **Автор: п. Микола Понеділок.**

Видавництво „Мітла" складає ширу подяку Хвальній Редакції „Хлібороб" за прихильне ставлення до проголошеного конкурсу й поміщення безкоштовно оголошення про конкурс, що є виявом глибокого зрозуміння мети, яку поставило собі наше Видавництво, шукаючи шляхів до піднесення і розвитку українського гумору і сатири на еміграції. Нагороджені гумороски будуть надруковані в Календарі „Мітла" на 1954 рік.—

З правдивою до Вас, Пане Редакторе, пошаною:

За В-во „Мітла": Ю. Середяк

НА ДОЗВІЛЛІ

ЗА ВСЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ

Різник влітає до канцелярії адвоката:

—Скажіть, будь ласка, коли собака вхопить мені кусень мяса з крамниці, то її власник за те відповідає.

—Егеж,—відповідає адвокат.

—В такому разі ви винні мені десять долярів, бо це ваш собака стягнув мені цілу телячу ногу.

—Дуже гарно. Отже ви винні мені ще десять, бо моя порада коштує двадцять долярів.

†

НАШІ ВТРАТИ

ОЛЕКСА ЛУЦЕНКО

(Посмертна згадка)

В шпиталі Св. Луки, в м. Курітібі, дня 11 липня, помер Олекса Петрович Луценко.

Покійник походив із старовинної української родини Луценків, по батькові, та з українізованої польської родини Василевських, по матері. Народився Він 16 травня 18?0 року в містечку Білгородка, за 25 кілометрів від Києва, там де Володимир Святославович в 990 році побудував фортецю.

Батько Небіжчика був управителем в одного поміщика, а дядько, Іван Луценко, доктором медицини, клінікував в Одесі, а потім у Києві.

Олексу Петровича поховано в м. Іраті, штат Парана. В цих околицях Він оселився з 16-3-1922 р.

Покійник Олекса закінчив учительську семінарію на Лук"янівці-Київ в 1908 році, де пройшов повний курс церковного та українського співу під керівництвом широкознаного Олександра Кошиця. То були часи сильної московської реакції. Кошиця усунули з дириґентства, а семинаристів -українців взяла під догляд поліція, їм заборонили виконувати учительську працю.

Не маючи можливості вчителювати дома, Олекса Луценко восени 1903 року виїхав закордон і опинився в Буенос Айресі - Арґентіна.

В Буенос Айресі, на заклик протоієрея місцевої православної церкви, організував маленький церковний хор, який щонеділі співав у церкві. Крім того, Олекса дістав працю в будівельній фабриці вагонів заробляючи 2,80 на день. За керування хором він одержував 20 пезів щотижнево.

В 1910 році на Арґентіну напала пошесть сарани. Настала тяжка криза, роботи годі було знайти, а за 20 пезів щотижнево-не проживеш. Через це, в квітні 1911 року Олекса вибрався пішки до Бразилії шукати ліпшої долі. За 27 днів ходу Він дістався до першої оселі, де жили українці, в штаті Ріо Ґранде до Сул, колонія Сан Шавіер. Тут працював 8 років учителем та хліборобом. Тут же Він одружився.

В 1922 році, на заклик іратійської громади, прибув туди. В Іраті Він працював учителем аж до 1931 року. Пізніше всю увагу приділив розвиткові власної господарки.

Небіжчик залишив по собі глибокі сліди в нашій колонії. Він мав дуже багато учнів і прихильників, що повік Його не забудуть. Олекса Луценко дуже багато праці вклав у розбудову нашого громадського життя.

Ще один наш активний діяч відійшов до Царства Вічности.

Вічна Йому пам'ять!

П. Б.

ВАСИЛЬ ПАВЛІВ

Третього вересня, ц. р. упокоївся в Бозі пан **Василь Павлів**, що мешкав у Жоакім Тавора.

Небіжчик народився 1879 року, в селі Стрилянцях, Бережанського повіту на Західній Україні. Він був добрим працівником нашої громади й постійним передплатником українського часопису „Хлібороб“

Вічна Йому пам'ять!

Петро Павлів

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ УАПЦ

о. протопр. Ф. КУЛЬЧИНСЬКОГО

Вересень 1953 р.

20 Неділя—Понта Ґросса

21 Понеділок Різдво Пресв. Богородиці—Портон.

26 Субота—Всенічна—з виносом хреста—7 год. веч. Мерцейс.

27 Неділя Воздвиження Чесного хреста—Портон 9 г. рано—Рання, 10,30 Св. Літургія.

Жовтень—1953 р.

4 — Неділя, 11 — Неділя, 14—Покрова Пресв. Богородиці, 18—Неділя—Сан Каєтано, С. Павло.

25 Неділя—Мерцейс.

ЧИ ВИ ВЖЕ ВИРІВНЯЛИ ПЕРЕДПЛАТУ ЗА 1953 РІК?